

जावे पुस्तकांच्या देशा...

परदेशातल्या, अगदी महाराष्ट्राबाहेर पडलेल्या कित्येकांना जुन्या आणि नवनव्या साहित्यापासून वंचित का राहावे लागत आहे? यावर काही उपाय का नाही? एखादी <http://www.amazon.com/> सारखी वेबसाइट मराठीत का येत नाही? प्रश्न प्रश्न प्रश्न... पण हे प्रश्न मलाच नाही तर इतरही बऱ्याच जणांना पडले होते. मात्र त्यांनी प्रश्नात गुंतून न पडता त्याचे उत्तर शोधायचा प्रयत्न केला.



राज जैन हे या शिलेदारांपैकी एक. मला आणि इतर अनेक रसिकांना पडलेले प्रश्न त्यांनादेखील पडले होते. त्यांच्याच शब्दात सांगायचे तर “अनेक संकेतस्थळावर वावरताना असे लक्षात आले की इंग्रजी पुस्तकांच्या जेवढ्या साइट्स आहेत त्या प्रमाणात मराठी पुस्तकांसाठी साइट्स नाही आहे, कोणीतरी चांगला प्रयोग करावा असे वाटत होते. मग तो प्रयोग आपणच का करू नये हा विचार आला म्हणून मी मराठी .नेटमध्येच नवीन विभाग चालू केला, ई खरेदी.”

आज त्यांच्या <http://shop.mimarathi.net> या वेबसाइटवर मेहता प्रकाशन, प्रतिमा प्रकाशन, मॅजिस्टिक प्रकाशन, सुकृत प्रकाशन, पुणे अशा



अनेक प्रकाशनांची 6500 च्या वर पुस्तके विक्रीसाठी उपलब्ध आहेत. तसेच त्यापैकी 350 च्या आसपास पुस्तकांची पूर्ण माहिती, जसे की थोडक्या शब्दात पुस्तकाची माहिती, पानांची संख्या, आयएसबीएन क्रमांक व लेखक / अनुवादकाचे नाव ही माहितीदेखील उपलब्ध करून दिली आहे, जेणेकरून ग्राहकाला अस्सल प्रत मिळावी.

मी मराठी ई-खरेदीची सेवा सर्वांना वापरणे सोयीचे जावे अशीच ठेवली आहे. तीन वेगवेगळ्या बँकेतील बँक अकाऊंट्स आहेत, ज्यामध्ये सरकारी बँक व खासगी बँक्स यांचा समावेश आहे, ज्यामध्ये ग्राहकांना ऑनलाइन, ऑफलाइन पद्धतीने पैसे जमा करता येतात. पैसे जमा झाल्यानंतर 72 तासांच्या आसपास पुस्तक हिंदुस्थानात कुठेही पोहोचते केले जाते. ज्यामध्ये सरकारी पोस्ट सेवा अथवा खासगी कुरिअर सेवा यांचा वापर केला जातो. एकदा ऑर्डर आल्यावर ग्राहकांना फोन करून ऑर्डरची खात्री करून घेतली जाते. त्यांनी पैसे पाठवल्यावर त्यांना पैसे मिळाल्याची नोंद पाठवली जाते. तसेच पुस्तक पाठवले गेल्यास त्यांचा पाठवणी क्रमांक त्यांना एसएमएसद्वारे कळवला जातो. ग्राहकांच्या सेवेसाठी 24 तास उपलब्ध असा कस्टमर सेवा नंबर उपलब्ध करून दिला आहे व आलेल्या मेल्सना लवकरात लवकर रिप्लाय दिला जातो.



ग्राहकांना जास्तीत जास्त फायदा पोहोचावा याकडेच राज जैन यांचा कल असल्यामुळे विविध डिस्काऊंट कुपन (5 ते 25 टक्के) ऑफर तसेच मोफत घरपोच सेवा इत्यादी माध्यमातून ग्राहकांना लाभ देण्याचा प्रयत्न ते करतात. सुरुवातीला आठवड्याला एक ऑर्डर असे असलेले ऑर्डरचे प्रमाण आता त्यांच्या कित्येक पट वाढले आहे यातच त्यांचे यश दिसून येते. आता तर देशातील चार झोनमध्ये ‘मी मराठी’चे वितरण कार्यालय उभे करून ग्राहकांना लवकरात लवकर सेवा देण्याचे त्यांचे स्वप्न आहे.

रसिकांसाठी झटणाऱ्या या शिलेदारांपैकी अजून एक प्रमुख नाव म्हणजे मंदार जोगळेकर.

हिंदुस्थानी भाषांमध्ये प्रकाशित होणाऱ्या विविध विषयांवरील पुस्तकांची माहिती एकाच संकेतस्थळावर उपलब्ध होण्याची सध्या सोय नाही. एखादं पुस्तक विकत घ्यायचं असेल तर सध्या अनेक दुकाने धुंडाळावी लागतात, पण आता प्रथमच हिंदुस्थानी साहित्यातील पुस्तके विकत घेण्याची सोय अमेरिकास्थित MyVishwa या त्यांच्या कंपनीने सुरू केलेल्या BookGanga.com या संकेतस्थळाच्या माध्यमातून सुरू झाली आहे.

या सुविधेची ठळक वैशिष्ट्ये:

- * ग्राहक पुस्तके प्रिंट वा ई-बुक स्वरूपात विकत घेऊ शकतात.
- * प्रिंट पुस्तके सर्व जगभर पोहोचविण्याची सुविधा उपलब्ध.
- * ई-बुक्स आपल्या कॉम्प्युटरवर डाऊनलोड करता येतील. 'ई-बुकगंगा रिडर' हे विनामूल्य सॉफ्टवेअर BookGanga.com साइटवर उपलब्ध.
- * विविध हिंदुस्थानी भाषांमधील पुस्तके प्रथमच Apple कंपनीच्या iPad वर वाचण्याची सुविधा 'आयबुकगंगा' सॉफ्टवेअरच्या माध्यमातून उपलब्ध.
- * प्रकाशकांना वितरणाचा व इतर खर्च नसल्यामुळे आपली पुस्तके कमी किंमतीत ग्राहकांसाठी ई-बुक्स स्वरूपात विकता येतील.
- * ई-बुक खरेदी केल्यावर ग्राहकाला पुस्तक डाऊनलोड कोड (Code) दिला जाईल. त्याचा वापर करून पुस्तक वाचता येईल.

मंदार जोगळेकर यांनी उभ्या केलेल्या या विश्वाचे कौतुक करावे तेवढे थोडेच.

चला तर मग कधी निघताय या पुस्तकांच्या जगात सफर करायला?

- * थोडेसे वेगळेपण देणाऱ्या 'पुस्तकविश्व' <http://www.pustakvishwa.com/> या वेबसाइटचीदेखील इथे नोंद घ्यावी लागेल. इथे तुम्हाला खरेदीसाठी पुस्तके सध्या तरी उपलब्ध नाहीत. मात्र अनेक उत्तमोत्तम जुन्या तसेच नवीन प्रकाशित होणाऱ्या पुस्तकांचा आढावा इथे वाचता येईल. विविध विषयांवरील पुस्तकांवर येथील सभासदांच्या झडणाऱ्या चर्चादेखील मार्गदर्शक आहेत. मराठी तसेच इंग्रजी पुस्तकांची ओळख, सध्या कोण काय वाचत आहे त्याची माहिती हे येथील विभाग नक्कीच वाचनीय आहेत.

या जोडीलाच 'मायबोली' <http://kharedi.maayboli.com/shop/home.php> सारख्या वेबसाइट्सवरदेखील उत्तमोत्तम पुस्तके विक्रीला उपलब्ध आहेत.

- प्रसाद ताम्हनकर prasad.tamhankar@gmail.com

